

2. at systemet kommer til at fungere. Hvis landbrugeren på grund af forglemmelser skal rykke sine leverandører alt for tit, er besværet for stort.

For *håndværkerens* vedkommende gælder de samme forudsætninger, men én yderligere følger sig til:

3. at fakturaen kun vedrører indkøb til ét arbejde. Hvis en håndværksmester på samme faktura hjemtager materialer til flere forskellige arbejder, er det ikke nok, at han kender afgiften af fakturaens totalbeløb. Han må derfor selv trække afgiften fra i de enkelte enhedspriser, før han kalkulerer. (Hvis moms-procenten engang skulle blive 15, udgør afgiften 15/115 af de enkelte enhedspriser — håndværksmesterens beregninger kan forenkles ved at forkorte til 3/23.)

Tænker man sig, at dette regnearbejde skønnes uoverstigeligt vanskeligt og derfor undlades, kunne det forhold foreligge, der er kaldt „pyramidevirkningen“.

Spørgsmål:

Om begrundelsen for at antage, at den foreslåede valgfrihed i praksis ville betyde „tvungen valgfrihed“, når den allerede eksisterende valgfrihed, der benyttes, men med besværligheder, *ikke* har haft tilsvarende konsekvenser.

Industriraadets kommentarer:

Leverandørvirksomhederne, der hidtil har vægret sig ved at efterkomme købmandsorganisationernes ønske om moms-inficerede enhedspriser, har hidtil haft to betænkeligheder:

1. det er *teknisk umuligt* at efterkomme ønsket, når man også har kunder, der ønsker faktureret efter det hidtil anvendte system, f. eks. andre produktionsvirksomheder og grossister.
2. det er endnu vanskeligere, når man sælger fra salgsvogn.

Købmændene har tilsyneladende kun haft forståelse for det sidstnævnte forhold og ønsker nu at bane vej for moms-inficerede enhedspriser ved at fjerne de påståede vanskeligheder for salgsvogne. Det må forven-

tes, at detailhandlerorganisationerne, især købmændene, vil starte en kraftig kampagne for at få deres leverandører til „valgfrit“ at anvende moms-inficerede enhedspriser, såfremt lovændringen gennemføres.

Det er derfor noget misvisende at tale om „valgfrihed“ i denne forbindelse. Butikshandelen ønsker *ikke selv* at kunne vælge mellem forskellige måder at fakturere på. Butikshandelen ønsker, at deres leverandører skal udfylde fakturaerne *til* detailhandlerne på en anden måde end den hidtil almindeligt anvendte. Men dette ønskes ikke af leverandørernes andre kunder. Derfor bliver „valgfriheden“ i praksis til, at *faktureringen skal ske på to måder.*

Spørgsmål:

Og om begrundelsen for at antage, at den foreslåede ændring skulle binde folketinget til bestemte afgiftssatser i højere grad end en sådan binding måtte antages da allerede at være en følge af de i gældende lov indeholdte dispensationer, der blandt andet omfatter to af de største statsforetagender, postvæsenet og statsbanerne.

Industriraadets kommentarer:

Hvis afgiftssatsen om nogle år skulle være sat op til 15 pct., vil det naturligvis være ubehageligt at modtage en faktura fra postvæsenet eller statsbanerne påtrykt: „Afgiften udgør $\frac{3}{23}$ af fakturabeløbet“. Det vil give meget ekstra regnearbejde i de registrerede virksomheder, men dette ekstra regnearbejde vil være for intet at regne mod det arbejde, der bliver tale om, hvis den foreslåede lovændring baner vej for en almindelig anvendelse af moms-inficerede priser. Både industri- og håndværksvirksomheder skal kalkulere ud fra deres indkøbspriser eksklusive afgift. Det vil være til liden hjælp for disse virksomheder, at de kan kræve afgiftsbeløbet anført for den samlede faktura, når de selv må beregne de enkelte enhedspriser eksklusive afgift.

Når det derfor er anført, at den foreslåede ændring vil binde folketinget til bestemte afgiftssatser: $14\frac{2}{7}$ og $16\frac{2}{3}$ imellem den gældende sats og 20 pct., er det ud fra den betragtning, at man ikke vil kunne byde industri og håndværk at skulle foretage de